Redacțiunea, Administrațiunea și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.
Scrisori nefrancate nu se primescu. Manuscripte nu se retrimitu!
Birourile de anunciuri:
Brașovu, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primescu în Viena: *Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg*; în Budapesta: *A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L. Daube*; în Hamburg: *A. Steiner*.
Prețulu insertiuniloru: o seriă garmondu pe o colonă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoiélă.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gazeta“ iese în fie-care ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unŭ anu 40 franci, pe șése luni 20 franci, pe trei luni 10 franci.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru și din afară și la dd. colectori.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulu I.: pe unŭ anu 10 fl., pe șése luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusulu în casă: Pe unu anŭ 12 fl., pe șése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Unu esemplaru 5 cr. v. a. séu 15 bani.
Atâtu abonamentele câtu și insertiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 167. Brașovŭ, Sâmbătă 30 Iulie (11 Augustŭ) 1888.

Brașovŭ, 29 Iulie st. v. 1888.

De unŭ timpŭ încóce se observă o mișcare mai viuă între naționalitățile din Austria. Diferitele partide naționale se pregătescŭ pentru viitórele lupte parlamentare și totŭ mai multŭ se lățesce părerea între diferitele grupuri, cari constitue aḑi maioritatea în cameră, că în viitorŭ se cere o mai strînsă organisațiă a lorŭ pe temeiulŭ unui programŭ comunŭ bine definitŭ.

Până acuma fracțiunile dreptei, Cehii, Polonii, Germanii conservativi, Slovenii ș. a. se înțelegeau, asupra cestiuniloru celorŭ mai importante chiar, numai fórte lacsŭ și în momentele din urmă, când se aflau sub presiunea inițiativei guvernului. Astfelŭ n'a fostŭ în stare partida dreptei, adecă maioritatea din camera vieneză, se ia o inițiativă puternică ea însăși în favorea realisării principiilorŭ sale de programŭ.

Acésta, se înțelege, îi făcea posibilŭ guvernului Taaffe se procédă în modŭ autoritativŭ și în cestiuni grave, cum a fostŭ aceea a pactului cu Ungaria, a tarifului vamalŭ ș. a. fără de a se asigura mai ânteiu de consimțémêntulŭ maiorității, care în cele din urmă se vedea silită a ceda, influințată totdéuna și de frica ca se nu se nască vr'o scisiune în sînulŭ ei, care se-i compromiță posițiunea.

In asemeni împrejurări, lipsind o strînsă organisațiune a partidei dela putere, s'a îngreunatŭ și posițiunea poporelorŭ mai mici și în numĕrŭ mai neînsemnatŭ representate, precum Slovenii, Românii ș. a., cari nu puteau reuși de multeori nici cu pretensiunile lorŭ cele mei moderate naționale, din causă că, neflindŭ adoptatŭ unŭ programŭ bine definitŭ alŭ întregei drepte, care se stabilescă pentru toți într'unŭ felŭ principiile de egală îndreptățire națională, cei mai slabi și mai puținŭ numeroși în cameră erau lipsiți de scutulŭ maiorității și avisați la propriele lorŭ puteri, așa că vocea lorŭ rĕsuna în pustiă.

Spre a evita acésta pentru viitorŭ, dândŭ tuturora o garanțiă de ajunsŭ în contra ori cărei asupriri naționale, în deosebi însé spre a strînge mai tare șirurile maiorității, ca se aibă mai multă inițiativă în procedere, mai multă putere în apĕrare și mai multŭ succesŭ în acțiunile ei, accentuéză unŭ deputatŭ din clubulŭ lui Hohenwart în „Politik“ din Praga necesitatea stabilirei unui program comunŭ.

Basa pe care se se facă acest programŭ se fiă, ḑice propunĕtorulŭ, *principiulŭ autonomistŭ combinatŭ cu ideia națională.* Admite mai departe ca se se priméscă în programŭ și cestiunea reformei scolare precum și a reformei sociale.

In privința reformei scolare domnesce o mare agitațiune în Austria. Scimŭ că principele Liechtenstein a presentatŭ camerei unŭ proiectŭ de lege prin care cere se se schimbe caracterulŭ școlelorŭ poporale devenindŭ tóte scoli confesionale. Acestŭ proiectŭ află mulți sprijinitori în sînulŭ maiorității. Suntŭ și mulți chiar între Cehi, cari îlŭ combatŭ, ér câtŭ pentru Germani, ei protestéză mereu prin meetinguri în contra plănuitei reforme scolare.

Admiterea reformei scolare în programulŭ proiectatŭ de membrulŭ clubului Hohenwart indică, că o parte mare a dreptei este gata a face concesiuni cu privire la scólele conservatorilorŭ, decă aceștia, în schimbŭ, vorŭ primi principiulŭ autonomistŭ combinatŭ cu idea națională.

Causa principală, care îndémnă pe cei din drépta ca se se gândéscă la o mai strînsă organisare a partidei lorŭ, este nemulțămirea ce a cuprinsŭ massele în țéră și mai alesŭ pe alegĕtorii din Boemia din causă, că lucrurile stagnéză și se face așa de puținŭ spre a satisface dorințele naționale.

Acésta fierbere între alegĕtori este unŭ semnŭ veditŭ, că nu mai merge cu mĕsurile de jumĕtate și că guvernulŭ austriacŭ a ajunsŭ la unŭ punctŭ, unde trebue se ia o decisiune energică, decă voiesce în seriosŭ realisarea programului de egală îndreptățire națională.

Institutele de maghiarisare.

Ḑiarulŭ vienesŭ „Vaterland“ publică nu de multŭ o corespondință din Ungaria sudică, în care suntŭ supuse unei critice nimicitóre unele instituțiuni și mĕsuri ale ministrului de culte și instrucțiune publică.

Acea corespondință a atacatŭ adecă scólele de fetițe superióre înființate în massă de administrațiunea instrucției ungare în orașe cu poporațiune de diferite naționalități amestecate, pentru că acele institute, abstragĕndŭ dela resultatele miserabile în instrucțiune, chiar după sentința ministrului, servescŭ numai la maghiarisarea fetelorŭ de burgesime și elevele se crescŭ în indiferență confesională.

După aceea, ca dovadă câtŭ de multŭ se ignoréză recerințele crescerii morale de administrațiunea scólelorŭ de statŭ, se amintescŭ două casuri recente:

Două profesore dela scóla de statŭ de fetițe din Timișóra, așa se scrie diarului „Vaterland“, duseră o viéță fórte necuviinciósă și repugnantă; din causa lorŭ se întémplă la unŭ balŭ din clasa de josŭ unŭ scandalŭ publicŭ; bărbatulŭ uneia maltratâ e punŭ rivalŭ favoritŭ în presența soției și a cumnatei sale. Urmarea a fostŭ unŭ duelŭ. Bărbatulŭ, asemenea învĕțătorŭ la o scólă de statŭ, a fostŭ transferatŭ din causa aceea la Stuhlweissenburg. Femeea sa cea vinovată însĕ traesce și continuă a propune în Timișóra neconturbată la scola superióră de fetițe.

Alŭ doilea casŭ amintitŭ de „Vaterland“ spune despre denumirea recentă a unui fostŭ directorŭ de seminarŭ de statŭ, ca profesorŭ ordinarŭ la scóla superióră de fetițe în Timișóra, care, după cum se ḑice, a împușcatŭ în duelŭ pe unŭ inspectorŭ scolarŭ de statŭ, pentru că stă în relațiuni neiertate cu femeia sa, și care din causa duelului a fostŭ pedepsit cu 10 luni închisóre de stat. Cetățenii din Timișóra privescŭ cu ochi rĕi, după cum ḑice „Vaterland,“ la cultivătorulŭ tinerimii cu pistolulŭ de duelŭ în mână.

Oficiosulŭ „Nemzet,“ atinsŭ moralicesce prin acéstă descoperire, ia actŭ despre acésta într'unŭ estrasŭ în nr. 210 din 10 Iulie și-'și permite cu acéstă ocasiune a lovi pe furișŭ în Sași prin două întorsĕturi de frase fórte ușorŭ de înțelesŭ, ḑicêndŭ: „Corespondința din Ungaria sudică este scrisă tocmai în acelașŭ tonŭ, cum au obiceiulŭ a amăgi Sasii din Trasilvania foile nemțesci despre relațiunile ungare și dechiară la un altŭ locŭ învinuirile corespondinței amintite, „ca clevetire atâtŭ de ordinară, încâtŭ ar pute servi ca onóre fiăcărui agitatorŭ sasŭ.“

Din afară.

D-lŭ *Freycinet*, ministrulŭ de rĕsboiu alŭ Franciei, în unire cu *generalulŭ Billot* voesce se întreprindă o *reorganisațiă a armatei francese.* Noulŭ sistemŭ constă în împărțirea armatei teritoriale în 18 corpuri de armată, astfelŭ ca fiăcare se 'și aibă deoparte statulŭ sĕu majorŭ, cavaleria sa precum și serviciulŭ sĕu administrativŭ. Astfelŭ organisată armata, în timpŭ de rĕsboiu fiă-care corpŭ póte se lucreze independentŭ, în loculŭ ce 'i se va desemna.

D. de *Bismark* a adresatŭ o lungă depeșă vaticanului, prin care desvoltă *motivele, cari facŭ pe împĕratulŭ Wilhem II, se vină la Roma.* După cancelarulŭ Bismark, acéstă visită a fostŭ hotărîtă numai din punctulŭ de vedere militarŭ, Germania, ḑice d. Bismark, are nevoe de Italia, că are unŭ contingentŭ de 500,000 de ómeni și într'unŭ casŭ de rĕsboiu cu Francia, concursulŭ Italiei este trebuitorŭ Germaniei. Ducêndu-se la Roma, împĕratulŭ Wilhelm ține se constate în fața Europei existența *legăturilorŭ militare,* ce'l unescŭ cu 'Italia. Cuvêntulŭ „militarŭ“ este repetatŭ de mai multe ori în nota cancelarului. Nota, se ḑice, a produsŭ o impresiune bună asupra Vaticanului.

SCIRILE ḐILEI.

Raportele sosite din numĕróse părți ale țerei constată, că guvernulŭ ungurescŭ nu numai că nu și-a ajunsŭ scopulŭ prin *urcarea prețului tutunului*, ci până acum a avutŭ se sufere o *pagubă de mai multe mii florini.* In urma acestei împrejurări o fóiă unguréscă aduce scirea, că ministrulŭ respectivŭ ar ave de gândŭ, ca prin o circulară se ordone érăși *restituirea vechei tarife cu privire la vendarea tutunului.*

***

Din părțile *Ormenișului de Câmpiă* ni-se comunică, cu data de 7 Augustŭ st. n., că pe acolo nu a ploatŭ de 5 sĕptĕmâni. Căldurile mari și seceta indelungată amenință mai alesŭ cucuruzele cu desĕvîrșită uscare. Spicósele au datŭ unŭ secerișŭ destulŭ de bunŭ, fenulŭ, atâtŭ după cantitate, câtŭ și după calitate, e mai bunŭ decâtŭ de mijlocŭ. Otavi vorŭ fi numai prin locurile umede, pe lângă lacuri; în părțile mai ridicate s'au uscatŭ. E temere de ploi multe în luna lui Septemvre și de brumă prea timpuriă.

***

Ministrulŭ de comunicațiune intenționéză a înființa după modelulŭ școlei speciale de trenŭ și unŭ cursŭ specialŭ de postă și telegrafŭ, care probabilŭ se va deschide în tómna anului curentŭ. Reflectanții au se fiă provĕḑuți, cu testimoniu de maturitate sĕu se arate o cualificațiune școlară echivalentă. Cursulŭ e socotitŭ pe o instrucțiă teoretică de 10 luni și eserciții practice de 3 luni. Se atrage atențiunea asupra împrejurării că în sensul statutului, începĕndŭ din 1890 posturile de oficiali de postă și telegrafŭ vorŭ pute fi ocupate numai de abiturienți din acestŭ cursŭ, care are se se creeze, și trebue se se țînă contŭ de împrejurarea, că auḑitorii cu succesŭ ai cursului acestuia specialŭ se potŭ aplica curêndŭ în ramurele amintite.

***

In sĕptĕmâna trecută a reposatŭ în Rĕșinari judele în pensiune dela tabla reg. din T. Murĕșului *Servianŭ Popovicin Barcianu*, unulŭ din vechia pleiadă a bravilorŭ funcționari, care pe lângă zelŭ și aptitudine se mai distingea și prin caracterulŭ sĕu firmŭ și sentimentele sale curate românesci.

***

Se ḑice, că *generalulŭ Barozi*, ministrulŭ românŭ de rĕsboiu, va fi trimisŭ de regele României, ca *se salute pe Maiestatea Sa monarchulŭ austro-ungarŭ*, care va veni în Galiția se asiste la menevrele armatei.

***

Din Brăila se scrie, că portulŭ de acolo este fórte animatŭ, se facŭ multe transacțiuni și *prețulŭ cerealelorŭ române se urcă mereu.*

***

Concentrările pentru *manevrele de tómnă* ale armatei române, ce se vorŭ face lângă Craiova, vorŭ începe la 20 Augustŭ. Manevrele cele mari vorŭ începe la 18 Septemvre și vorŭ ține 5—6 ḑile.

***

După cum cetimŭ în ḑiarele de dincolo, *băile din România* suntŭ în anulŭ acesta peste totŭ ḑicêndŭ fórte bine cercetate. „Viitorulŭ“ din Tĕrgoviște ḑice, că la băile Puciósa nu s'a mai vĕḑutŭ atâta lume, ca acum. Tóte casele locuitorilorŭ și camerile de prin hoteluri s'au închiriatŭ, așa că cei sosiți mai târḑiu au fostŭ siliți a se departa prin cătune. Pe fiă-care ḑi sosescŭ încă deosebiți bolnavi la aceste băi.

***

Intr'o predică ținută în sĕptĕmâna trecută dete cardinalulŭ *Manning* o icónă înfricoșată despre *Londra* din punctŭ de vedere religiosŭ. „Nici unŭ orașŭ din lumea creștină, ḑise elŭ, nu arată o icónă atâtŭ de înfricoșată, ca Londra. Din 4 milióne de creștini suntŭ 2 milióne, cari nu cercetéză nici unulŭ biserica. Și câtŭ de puțini dintre ceste 2 milióne suntŭ botezați, câtŭ de puțini comunicați? Londra e o pustiă sĕlbatică, ca Roma cea vechiă; ea este unŭ canalŭ, în care se scurgŭ tóte națiunile din tóte pécatele lumii.“

***

Acum câteva ḑile se înfățișă în cancelaria mareșalului dela curtea monar-

chului nostru unŭ dumnŭ, care cerŭ permisiunea *sĕ presinte impĕratului preste câteva ḑile, de ḑiua nascerii, unŭ darŭ*, care de sigurŭ îi va procura plăcere. D-lŭ Karl Felbermeyer, aşa se numia necunoscutulŭ. arătă şi descrise darulŭ: In nisce rame de 145 cm. de lungĭ şi totŭ aşa de late se afla vulturulŭ împĕrătescŭ cu două capete din 15,000 gândacĭ de sortele cele mai diferite, pe marginea căruia se aflau numele Franciscŭ Iosifŭ, Rudolfŭ, Elisaveta, Stefania, Valeria. Figurile de pe margine, carĭ încungiură numele şi vulturulŭ, suntŭ din gândacĭ de aceeaşĭ colóre, precând conturile vulturului suntŭ din sortele cele mai variate în colorĭ. Domnulŭ Felbermeyer adause, că acum doi anĭ a fostŭ grădinarŭ în Zillingdorf lângă Wiener-Neustadt, unde a avutŭ ocasiune sĕ adune însuşĭ cea mai mare parte a gândacilorŭ şi ceilalţĭ i a primitŭ dela prietinii din tóte ţĕrile austriace. Compunerea chipului din gândacĭ a costatŭ timpulŭ de 7 pătrare de anŭ. Gândacii suntŭ aşa de bine preparaţĭ, încâtŭ póte garanta pentru o conservare de celŭ puţinŭ 100 de anĭ. După o primire favorabilă fŭ concediatŭ cu observarea a-şĭ da în scrisŭ rugarea sa, ca sĕ pótă presenta însuşĭ în persónă acestŭ darŭ împĕratului.

***

De curêndŭ s'a efectuitŭ la *clinica lui Billroth* o extirpaţiune de gâtlejŭ comerciantului din Cernăuţĭ Moriz Amster. Acéstă operaţiune. ḑice o corespondinţă vienesă, a fostŭ însoţită de bunŭ succesŭ. Amster, care numai după o lungă şovăire s'a decisŭ în 13 l. c. se fiă operatŭ şi anume numai după ce profesorulŭ Störk i-a esplicatŭ cu hotărîre şi siguranţă, că în urma bólei înaintate trebue sĕ móră asfixiatŭ în 24 de óre, a fostŭ operatŭ şi după o tratare de 23 de ḑile a fostŭ dimisŭ din clinică. Lui Amster i-a pusŭ profesorulŭ Billroth unŭ gâtlejŭ artificialŭ şi deja de mai multe ḑile este în stare sĕ se lipséscă de canicula (ţévă). Elŭ mâncă deja bucate compacte, vocea sa ii este încă fără tonŭ, însĕ totuşĭ de totŭ inteligibilă şi de sigurŭ în curêndŭ va avé încătva tonŭ. S'a vindecatŭ de totŭ şi are trebuinţă sĕ mérgă de 2—3 orĭ pe sĕptĕmână la clinică pentru a i se lega rana. Succesulŭ lui Billroth e cu atâtŭ mai însemnatŭ. cu câtŭ bóla lui Amster (racŭ în gâtlegiu) consună apróape completŭ cu a împĕratului mortŭ şi anume ambii în aceeaşĭ etate.

***

Ĕtă textulŭ *telegramei episcopului Strossmayer*, care a adresat-o, cu ocasiuneaiubileului bisericescŭ către rectorul universităţii din Kiew: „Am onóre a lua parte la serbările D-vóstrĕ de aḑĭ cu cea mai mare bucuriă sufletéscă Moştenirea sfântului Wladimir, sfânta credinţă, este înviere şi viĕţă, lumină şi gloriă pentru marele poporŭ rusescŭ. Dumneḑeu sĕ binecuvinteze pe Rusia, pentru ca prin ţăria credinţii, printr'o viĕţă esemplară, cu ajutorulŭ lui Dumneḑeu şi cu eroismŭ creştinescŭ sĕ-şĭ îndeplinéscă pe lângă tóte celelalte probleme şi cea mai sublimă misiune universală, indicată de Dumneḑeu. Acestea suntŭ cele mai sincere dorinţe ale inimii mele. Vĕ rogŭ sĕ fiţĭ interpretulŭ simţĕmintelorŭ mele înaintea celorlalţĭ confraţĭ ai D-vóstrĕ, pe carĭ îi salutŭ amicalŭ şi îi binecuvintezŭ părintesce"

***

Princesa Clementina de Koburg întrebuinţéză tóte mijlócele spre a-şĭ câştiga simpatiile poporului bulgarŭ şi ea a şi aflatŭ cheia inimii poporului. Mama prinţului din Bulgaria a cumpăratŭ în decursulŭ şederii sale în Sofia nisce lăḑĭ marĭ pline de rufe şi albiturĭ de industriă de casă bulgăréscă. Princesa Clementina, care era deprinsă până acuma a purta batistulŭ celŭ mai finŭ francesŭ, pânza cea mai scumpă de Olanda, a câştigatŭ o atâtŭ de mare predilecţiune pentru totŭ ce e bulgarŭ, încâtŭ se adeveréză ca cea mai zelósă patronésă a productelorŭ interne. Chiar şi nepoţilorŭ ei le trimite astfelŭ de darurĭ de industriă naturală, cu ale căreia producte suntŭ pline tóte dulapurile sale.

***

In statele unite au imigratŭ dela 1 Iulie 1887 până la 30 Iunie 1888 din Europa 539.818 suflete. Acestŭ numĕrŭ se împarte pentru diferitele state în modulŭ următorŭ: Din Germania 107.624, din Anglia 83.132, din Irlanda 73,238, din Svedia şi Norvegia 72.915, din Italia 51.075, din Rusia 33.407, din Austria 25.884, din Scoţia 24.396, din Ungaria 19.927, din Danemarca 8981, din Elveţia 7737, din Francia 6427, din Ţĕrile de josŭ 5845 şi din Polonia 5845. — Semne de „bunăstare" în Europa!

***

In Orlatŭ muri după o bólă scurtă de 5 ḑile o Română în respectabila *etate rară de 110 anĭ*. E de observatŭ, că bĕtrâna cu puţinŭ înainte de mórte cosea cămeşĭ fine românescĭ.

Corespondenţa „Gazetei Transilvaniei."

Făgăraşŭ, 26 Iulie st. v. 1888.

(Fine.)

Cu tóte că rapórtele d-lui vice-comite nu au fostŭ nicĭdecum măgulitóre şi favorabile pentru faimosulŭ főszolgabiro Pánczél Zsigmond, ba din contră au fostŭ pe câtŭ se póte de critice, ar fi trebuitŭ, după o judecată de totŭ domólă, unŭ astfeliu de individŭ trasŭ în cercetare disciplinară şi urmăritŭ cu legea în mână, cum s'a întêmplatŭ cu fostulŭ főszolgabiro alŭ Branului C.... P...., care nicĭ pe departe nu a făcutŭ ceea ce a făcutŭ Pánczél şi cu tóte acestea pentru C.... P... s'a aplicatŭ o astfeliu de mĕsură aspră, încâtŭ a trebuitŭ sĕ fiă cu totulŭ delăturatŭ din postŭ, şi décă ai sta sĕ facĭ o comparaţiă între C.... P.... şi faimosulŭ Pánczél Zsigmond, în orĭ care direcţiunĭ C... P... formézá Alfa, ér Pánczél Omega, séu décă ar exista o treptă şi mai inferióră, cu tótă liniştea sufletéscă l'aşŭ pune pe Pánczél pe acea treptă. Am auḑitŭ, d-le Redactorŭ, chiar pe unii membrii ai comisiunei disciplinare esprimându-se, că faptele fostului főszolgabiro alŭ Branului C... P.... faţă de faptele faimosului Pánczél au fostŭ cu multŭ mai micĭ şi neînsemnate, cu tóte acestea însĕ omulŭ acela a trebuitŭ sĕ cadă jertfă pasiunilorŭ şi intrigilorŭ unora, pe când faimosulŭ főszolgabiro Pánczél este susţinutŭ.

Sermană lume că pĕcătósă mai eştĭ! Consciinţa va mustra pe acei ómenĭ puternicĭ, carĭ mĕsóră faptele unora cu cumpĕna ilegalităţii, ér pentru faptele altora nu aplică nicĭ unŭ feliu de mĕsură, de pedépsă — ba în casulŭ de faţă prin disposiţiunea de sub Nr. 325 főisp. 1888 din 25 Iuliu, i se dă *quasi* unŭ laudatoriu.

Ĕtă cum sub Nr. şi datulŭ de mai susŭ se espedéză decretulŭ faimosului főszolgabiro, prin care la cererea propriă şi din alte motive grave (saját kérésére és más fontos indokokbol), se ridică din postulŭ de főszolgabiro şi 'i se concredŭ agendele de vice-notariu primŭ. Va sĕ ḑică în semnŭ de recunoscinţă pentru serviţiile prestate pe terenulŭ administraţiunei în timpulŭ celŭ lungŭ de două lunĭ de ḑile, se pune faimosulŭ főszolgabiro Pánczél érăşĭ în centru, concredêndu-i-se nu agendele de vice-notariu alŭ doilea, care le-a avutŭ înainte de substituirea lui de főszolgabiro, ci agendele de vice-notariu primŭ.

Poftimŭ dreptate!... Şi pentru ce acésta? Pentru prestigiulŭ Maghiarilorŭ! Cum s'ar fi pututŭ întêmpla una ca aceea, ca Pánczél Zsigmond, ca Ungurŭ, deşi motivele sunt destul de grave, sĕ fiă tras în cercetare disciplinară şi apoi predatŭ tribunalului, cum s'a întêmplatŭ cu unŭ főszolgabiro totŭ în nefericitulŭ cercŭ alŭ Şercaei, care a avutŭ motive mai puţinŭ grave decâtŭ acesta. Au sciutŭ bine d-nii dela putere, că predatŭ odată pe mâna Tribunalului, va dura cam multŭ până se va mântui — décă se va puté — şi ilŭ va apuca organisaţiunea cea nouă, când nu va mai puté concura la nicĭ unŭ postŭ şi atuncĭ comitatulŭ Făgăraşului, lipsitŭ de o astfeliu de putere de lucru, precum este Pánczél Zsigmond, va peri (!). Incă o împrejurare a îndemnatŭ pe d-nii dela putere sĕ facă precum au făcutŭ, şi anume postulŭ de vice-notarŭ alŭ doile devenindŭ vacantŭ prin substituirea de főszolgabiro a nefericitului Pánczél Zsigmond, l'a concredutŭ d-lui secretarŭ alŭ comitelui supremŭ pe lângă o remuneraţiune de 30 fl. la lună. ca astfeliu secretariulŭ főispanului sĕ aibă două plăţĭ: una ca secretariu, şi a doua ca vice-notariu alŭ doilea şi pentru ca secretarulŭ sĕ nu fiă scurtatŭ prin nefericirea lui Pánczél, au aflatŭ d-nii dela putere cu cale a pune pe nefericitulŭ Pánczél în postulŭ de vice-notarŭ primŭ. ca astfeliu sĕ pótă rĕmâné secretarulŭ şi mai departe în postulŭ de vice-notarŭ alŭ doilea.

Poftimŭ a doua dreptate! Cumcă acéstă operaţiune neaşteptată a făcutŭ sânge rĕu în totŭ comitatulŭ, este faptă. déră că va rĕmâné acéstă operaţiune în tótă liniştea ei, este întrebare. Sciu atâta, că se vorŭ face toţĭ paşii de lipsă atâtŭ la ministru, câtŭ şi la judecătoria, se vorŭ cere desluşirĭ în comisiunea municipală şi chiar şi atuncĭ când nu amŭ ajunge la nicĭ unŭ resultatŭ, totuşĭ resultatulŭ moralŭ este ajunsŭ şi atuncĭ se póte ḑice, că s'a făcutŭ totŭ ce s a putŭ, dér înzadarŭ.

Acéstă operaţiune a fostŭ cu atâtŭ mai tare bătătóre la ochĭ fiindŭ că nu presupunea nimenea, că Ilustritatea Sa D-lŭ főispanŭ, care până acum a sciutŭ sĕ conducă lucrurile cu tactŭ, acum deodată pentru dragulŭ unuia séu alŭ altuia rupe tóte legăturile cu trecutulŭ. Credŭ însĕ că, deşi a făcutŭ acésta, are sĕ fiă unŭ provisoriu fórte scurtŭ şi va preferi mai bine a lăsa sĕ cadă jertfă unŭ individŭ vrednicŭ de cădutŭ, decâtŭ sĕ producă sânge rĕu, nedumerirĭ şi neliniştе în fiii comitatului alŭ căruia şefŭ este.

Unŭ membru alŭ comisiunei municipale.

Intêmplărĭ diferite.

Complotŭ şi rĕscólă în arestŭ. In arestulŭ din Ilău (comitatulŭ Trencsen), unde se află închişĭ cei mai periculoşĭ făcĕtorĭ de rele, a isbucnitŭ la 2 l. c. o rĕscólă între arestanţĭ, căreia au cădutŭ jertfă unŭ pázitorŭ de arestŭ şi unŭ arestantŭ. Unulŭ dintre condamnaţii pe viĕţă. anume Pőrge Toth Imre, ţesŭ cu consoţiĭ sĕi unŭ complotŭ contra directorului închisorii Kovacs Iozsef pe care ilŭ urau peste mĕsură, din causă că era fórte rigurosŭ cu ei. Planulŭ complotiştilorŭ era, ca séra, cu ocasiunea aprinderei lampelorŭ, sĕ dea focŭ arestului şi sĕ facă unŭ sgomotŭ atâtŭ de mare încât sĕ pótă omorî pe directorŭ şi păzitorŭ fără a se puté auḑi din sgomotŭ eventualele strigărĭ ale acestora. Complotulŭ însĕ nu s'a îndeplinitŭ amĕsurat

---

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS."

Cum a venitŭ Pumnulŭ în Bucovina.

Se scia şi la noi în Bucovina, ér mai cu sémă în casa nemuritorilorŭ noştri Hurmuzachi. în Cernăuţĭ — centrulŭ şi focularulŭ deşteptării naţionale române în Bucovina — că *Aronŭ Pumnulŭ*, profesorŭ şi coredactorulŭ „Luminătorului" pe lângă marele eruditŭ Cipariu. e unulŭ din principalĭ şi mai activii arangiatorĭ ai memorabilei „Adunărĭ naţionale a Românilorŭ Transilvaniei, de pe „Câmpulŭ libertăţii" de lângă Blaşiu.

Numele lui Pumnulŭ se pomenea desŭ în ḑisa casă a Hurmuzacheştĭ, în care se adunau în tótă ḑiua, pe lângă elita inteligenţeĭ cernăuţene, şi numĕroşĭ emigranţĭ Moldovenĭ, ba şi unii Muntenĭ; se pomenea, dicŭ, numele lui Pumnulŭ în rêndŭ cu ale lui Bărnuţŭ, Iancu, Bariţŭ, Mureşianu, Buteanu, Balintŭ, Severŭ şi alţĭ corifei românĭ din Transilvania.

Auḑindu-se mai pe urmă, că Pumnulŭ şi Bărnuţŭ suntŭ de Ungurĭ „curentaţĭ" spre a fi prinşĭ şi supuşĭ sorţii cumplite ce-o avŭ protopopulŭ Buteanu şi alţĭ bărbaţĭ însemnaţĭ românĭ, carĭ conduceau poporulŭ şi erau credincioşĭ Tronului şi dinastiei austriace, era naturalŭ ca acéstă veste sĕ deştepte temerĭ şi îngrijirĭ pentru acei demnĭ bărbaţĭ ai naţiunei nóstre.

Eu care mĕ aflamŭ în tótă ḑiua în casa Hurmuzachenilorŭ ca secretarŭ alŭ gazetei „Bucovina," redactată de ilustra triadă a fraţilorŭ Doxachi. George şi Alecu Hurmuzachi şi auḑiamŭ acolo ventilându-se acele îngrijirĭ şi temerĭ deşi eramŭ celŭ mai tinĕrŭ din numĕrosulŭ ansamblu, ce se mişca în acea primă casă din întréga Bucovina, orĭ póte că chiar pentru aceea, mĕ simţĕmŭ fórte identificatŭ cu acele sentimente simpatice şi îngrijirĭ pentru Bărnuţŭ şi Pumnulŭ şi după firea tinereţelorŭ, adese-orĭ mĕ isbeamŭ cu gândulŭ, şi între optimisme şi între pesimisme dintr'un estremŭ în altulŭ......

Eram încă în seminarŭ, în anulŭ penultimŭ şi aveamŭ o chiliă separată. Intr'o séră pe la amurgŭ şedeamŭ şi scriamŭ nisce „stihurĭ" către „Zimbrulŭ," care mai pe urmă se şi tipăriră şi ale cărorŭ sujetŭ era (idealurĭ ale juneţii): „o, de-amŭ ajunge toţĭ Românii sub unŭ Sceptru!" când mĭ-sĕ bătŭ la uşă.

La învitarea-mĭ sĕ între cine este, vĕdŭ unŭ omŭ înaltŭ, îmbrăcatŭ într'unŭ burnusu cafeniu îmbumbatŭ până la gât, cu o pălăriă cu streşinĭ late şi în tótă înfăţişarea sa o figură ofilită.

„Sum la d-lŭ P.?" întrebă elŭ intrândŭ în odaiă, cu unŭ glasŭ sfiiciosŭ, ca de bolnavŭ.

— „Aşa este!" rĕspunseiu eu.

— „Sum Aronŭ Pumnulŭ," ḑice venitulŭ.

Ca fulgeratŭ tresării atuncĭ de pe scaunŭ, mĕ închinaiu în felulŭ ce mĭ-lŭ dicta cunoscinţa despre persóna profesorului de filosofiă şi a demnului bărbatŭ românŭ *Pumnulŭ* şi ḑiseiu cu grabă:

— „O, poftesce, domnule, poftesce! — Cum, de unde? — câtă fericire! — poftesce şi şeḑĭ!"

„Nu cunoscŭ aicĭ pe nimenĭ" rĕspunse Pumnulŭ aşeḑêndu-se pe scaunulŭ ce i-lŭ oferisemŭ şi totŭ cu glasŭ debilŭ şi rarŭ: „Nu cunoscŭ pe nimenĭ, la care aşŭ fi îndrăsnitŭ sĕ întru. Am auditŭ ceva de numele d-ta.2 la Iaşĭ..... nu bănui.... din grea cale viu şi sum fórte obositŭ........ apoi şi încă convalescentŭ după o bólă. Am pătimitŭ multe!"

— „Auḑit'am, domnule profesorŭ, am auḑitŭ. Insĕ credŭ că putemŭ acum ḑice: „slavă Domnului!"

— „Da sciu eu?" rĕspunse Pumnulŭ, „póte da şi póte — sciu eu?"

— Te rogŭ scusă-mĕ puţinŭ, scusă domnule profesorŭ, voiu fi îndată aicĭ!"

Ḑiseiu şi eşiiu pe uşă. Alergaiu cu grabă în museulŭ principalŭ, unde erau colegii mei de institutŭ la óra studiării şi spunêndu-le, că — *Pumnulŭ* e la mine, îi învitaiu sĕ vină măcarŭ câte doi din fiăcare clasă şi sĕ-lŭ bineventeze cu câteva cuvinte respectuóse. De acolo alergaiu la bucătăriă şi poftiiu pe madama ce ne da viptŭ sĕ gate curêndŭ ceva de cină şi sĕ trimétă în odaia mea.

Pe când mĕ întorseiu, la uşa chiliei mele şi erau deja adunaţĭ bravii mei colegĭ seminarialĭ, chiar încă mai mulţĭ decâtŭ cum îi invitasemŭ eu. După schimbarea câtorva cuvinte cu dênşii, care din ei, adecă, va fi vorbitoriulŭ, şi alte formele, intrarămŭ.

Pumnulŭ şedea plecatŭ şi răḑĕmatŭm

planului, din causă că mai nainte de sosirea timpului statoritŭ pentru realisarea lui, complotiştii aflară ocasiunea a-şĭ esecuta complotulŭ pe altă cale. Anume intrândŭ directorulŭ arestului în atelierulŭ de lucru alŭ arestanţilorŭ, unde lucrau vre-o 80 de inşĭ, pe Pórge Toth Imre ilŭ cuprinse furia şi se aruncă cu cuţitulŭ asupra lui. In acestŭ momentŭ păzitorulŭ Baráth sări asupra atentatorului şi-lŭ opri de a străpunge pe directorŭ. Atentatorulŭ se înhaţă atuncĭ la luptă cu păzitorulŭ Baráth în care işĭ înfipse cuţitul. La momentŭ săriră întru apĕrarea lui Pórge 10 arestanţĭ, carĭ după ce smânciră puşca din mâna păzitorului, ilŭ străpunseră cu cuţitele. Directorului de arestŭ îi succese a bate clopotulŭ într'o dungă. Toţĭ păzitorii de arestŭ se încăerară la luptă. Veni în urmă şi miliţia, căreia abia 'i succese a confisca cuţitele de pe la arestanţĭ. Unulŭ din arestanţĭ ţinŭ o adevĕrată cuvêntare, ḑicêndŭ, că cine are ochĭ şi sufletŭ nu-şĭ póte părăsi colegii sĕi când se află în faţa periculului. Lupta a duratŭ mai multe ore. S'a făcutŭ imediatŭ arătare la ministrulŭ de justiţiă.

Hoţŭ prinsŭ. George Cuciba, care a comisŭ în timpulŭ din urmă multe furturĭ, a fostŭ prinsŭ de gendarmĭ într'una din ḑilele trecute. In séra acelei ḑile întrase hoţulŭ la unŭ ţĕranŭ romanŭ, ca de obiceiu, unde a cerutŭ sĕ i se gătéscă de cină unŭ puiu friptŭ cu mămăligă caldă. Pe când îi gătea cina, ţĕranulŭ anunţă gendarmeria din pasulŭ Buzeului, care intră în odae tocmai, pe când Cuciba işĭ mânca în cea mai mare linişte sufletéscă puiulŭ friptŭ. Cum îi vĕḑu lăsă mâncarea şi se aruncă ca turbatŭ asupra lorŭ cu cuţitulŭ celŭ mare şi încercă sĕ le scape din mână; însĕ înzadarŭ. In curêndŭ fŭ desarmatŭ şi legatŭ; unulŭ dintre soţii sĕi încă a fostŭ datŭ pe mână justiţiei. Cu câteva ḑile înainte de a fi prinsŭ Cuciba bătuse pe o bétă Romăncă de 60 anĭ de o lăsase mai mórtă despoindu-o de totŭ ce avea.

Purtarea turnurelorŭ interḑisă. Directorulŭ unui magazinŭ mare de mode din New-Jork a opritŭ vêndĕtórelorŭ din prăvăliile sale purtarea de turnure prin următorulŭ argumentŭ: Fiă-care femeă, care pórtă turnură, şi-o aranjéză pe ḑi celŭ puţinŭ de 5 orĭ, perḑêndŭ o minută, adecă 5 minute pe ḑi. Cele 12 dame perdŭ câte 5 minute una, pe ḑi la olaltă o oră. De órece însĕ eu plătescŭ şi ora aceea, perdŭ cu moda o sumă însemnată de parale.

Concertŭ.

Mâne, Sâmbătă în 30 Iulie (11 Augustŭ) 1888, distinsa cântărĕţă, d-na **Irena de Vladaia** dela Opera comică din Parisŭ, va da, precum am anunţatŭ, alŭ doilea concertŭ cu concursulŭ amabilŭ alŭ d-şórei *Anna de Trauschenfels* şi a d-lorŭ *Ernst Hintz* şi *Leopold Frank*. Se va esecuta următórea programă:

Partea I. 1) *Loewe:* „Heinrich der Vogler", baladă, căntată de d-lŭ Ernst Hintz. 2) *Meyerbeer:* Aria aţipitului din „Africana", căntată de d-na Irena de Vladaia. 3) *Beethoven:* Sonată pentru pianoforte op. 53, I parte, d-şóra Anna de Trauschenfels. 4) *Thomas:* Romanţă din „Mignon", căntată de d-na Irena de Vladaia.

Partea II. 5) *a) Schumann:* „Waldesgespräch", *b) M. v. Weinzierl:* „Horch auf du träumender Tannenforst", căntate de d-lŭ Ernst Hintz. 6) *Louis Gregh:* „Si vous vouliez", scrisă pentru d-na Irena de Vladaia şi căntată de d-sa. 7) *Litolf:* „Spinnlied" pentru piano, d-şóra Anna de Trauschenfels. 8) *Delibes:* „Lakmé" (aria clopoţelelorŭ), căntată de d-na Irena de Vladaia. 9) *Denza:* „Si tu m'aimais", romanţă, căntată de d-na Irena de Vladaia.

Inceputulŭ precisŭ la 8 óre séra. Bilete se capĕtă în libräria d-lui H. *Zeidner* şi séra la cassă.

Literatură.

Aritmetica,

de

D-nulŭ V. Gr. Borgovanu.

(Fine).

A doua carte de aritmetică pentru alŭ III-lea şi alŭ IV-lea anŭ de şcólă.

Partea I-a, pentru anulŭ alŭ III-lea: I, numeraţiunea vorbită şi scrisă şi descompunerea numerilorŭ în unităţĭ şi ḑecĭ dela 1—1000 cu „ajutorulŭ tablei punctuare," II, cele patru operaţiunĭ cu aceste numere aplicate la vieţa practică însoţite de exerciţiĭ pregătitóre pentru operaţiunile cu fracţiunĭ ordinare şi ḑecimale — calculŭlŭ mintalŭ cu fracţiunĭ ordinare şi ḑecimale, dér fără sĕ pomenéscă de numele lorŭ. III numerele dela 1000 în susŭ, sistemulŭ decadicŭ, cifrele romane şi cirilice şi cele patru operaţiunĭ în totă întinderea lorŭ.

Partea II-a, pentru anulŭ alŭ IV-lea de scólă: I, fracţiunile decimale — cu metoda şi gradaţia de pănă aici şi fără tafologiă, II. numerele compuse (de mai multe numirĭ) — mĕsurile metrice şi mĕsurile vechĭ întrebuinţate de românĭ, cu numĕróse probleme din vieţă de adunarea scăderea, înmulţirea şi împărţirea lorŭ. Problemele dela mĕsurile vechĭ, ca şi cele de pănă aici, suntŭ numai ca mĕsurĭ întrebuinţate de românii de sub corona Austro-Ungariei, dér nu lipsescŭ lămuririle nicĭ despre mĕsurile din România.

A treia carte de aritmetică, pentru anulŭ alŭ V-lea şi alŭ VI-lea de şcólă, cuprinde: Divisibilitatea numerilorŭ, fracţiunile vulgare; transformarea lorŭ în decimale şi vice-versa, raporturĭ, proporţiĭ, regula de trei simplă şi compusă, de scontŭ, de asociaţiă şi de amestecătură — întâiu prin metoda reducerei la unitate şi apoi prin proporţiĭ; regula catenară, dobênda compusă şi regula de punere falsă séu reg. indiénă. Tóte problemele suntŭ potrivite cu priceperea şcolarilorŭ, ér metodele de resolvire, afară de resolvirea prin proporţiĭ, suntŭ naturale.

Resolvirea regulei de trei simplă şi compusă, calcularea dobândei etc. prin proporţiĭ, fiindŭ, după părerea mea, peste puterea de concepţiune şi de combinaţiune a unui copilŭ din clasele primare, numai nevoia de a corĕspunde programei oficiale le póte justifica într'o carte ca a d-lui Borgovanŭ, care pănă aicĭ a doveditŭ, că şi d-sa socóte, şi chiar a isbutitŭ în tóte celelalte locurĭ, ca şi copiilorŭ din clasele primare sĕ dea aritmetica raţionatŭ, căcĭ numai aşa acestŭ obiectŭ are o valóre educativă.

Tustrele cărţile suntŭ de formatŭ 8° de vre-o 75 pagine fiăcare.*)

Nu putemŭ îndestulŭ recomanda aritmetica d-lui Borgovanŭ, care dintre tóte manualele pentru scóla primară câte le cunóscemŭ, este cea mai metodică, basată pe multă experienţă, şi pe profundă pĕtrundere a legilorŭ psichologice.

V. G. Diaconescu.

(Rev. **„George Lazarŭ.)"**

Representaţiă teatrală şi petrecere.

Tinerimea studiósă din Zĕrnescĭ va da o representaţiă teatrală urmată de dansŭ, Duminecă în 31 Iulie st. v. a. c. în edificiulŭ şcolarŭ de acolo.

Venitulŭ curatŭ este destinatŭ pentru biblioteca şcólei. Preţulŭ intrărei rĕmâne la bunăvoinţa onor. publicŭ. Inceputulŭ la 7½ óre séra precisŭ.

Programa: 1. „Drumulŭ de ferŭ", comediă în 1 actŭ, de V. A l e x a n d r i. 2. „Rĕmăşagulŭ", comediă în 1 actŭ, asemenea de V. A l e x a n d r i.

In pausă se vorŭ juca din partea a 13 tinerĭ „Căluşerulŭ" şi „Bătuta" în costumŭ naţionalŭ.

Zĕrnescĭ în 27 Iulie 1888

Comitetulŭ arangeatorŭ.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

Londra, 10 Augustŭ. La banchetulŭ lord-maiorului ḑise Salisburg în privinţa Bulgariei, că tóte semnele suntŭ pentru pace şi linişte generală. Cei mai însemnaţĭ bărbaţĭ de statŭ ai Europei suntŭ de părere, că celŭ mai bunŭ lucru este, ca Bulgaria sĕ fiă lăsată a se desvolta de sine. O asemenea procedere le convine mai bine tuturorŭ naţiunilorŭ. Şi înţelnirea împĕraţilorŭ este unŭ semnŭ de pace, şi pacea între Rusia şi Germania însémnă pacea cu Austro-Ungaria şi pacea în tóte acele ţerĭ, unde susţinerea ordinei presente este de cea mai mare importanţă.

Agramŭ, 10 Augustŭ. Cei dimprejurulŭ episcopului *Strossmayer* nu sciu nimicŭ de-o chiămare a lui *ad audiendum verbum.* Decă ar fi chiămatŭ, episcopulŭ va arăta, că partea primă a telegramei sale trimisă la Kiev a compus'o numai din citate ale sfintei scripturĭ, ér partea a doua nu conţine nimicŭ ce n'a ḑisŭ deja în scrisorile sale pastorale.

Parisŭ, 10 Augustŭ. Reuniunile vorŭ ţine de séră adunărĭ, spre a decide o grevă generală.

Belgradŭ, 10 Augustŭ. Regina Serbiei s'a învoitŭ sĕ recunóscă competenţa consistoriului de aicĭ. Ea va fi representată de Pirocianac.

Berlinŭ, 10 Augustŭ. Mareşalulŭ superiorŭ alŭ curţii prinţului Alfred Solm, s'a sinucisŭ în castelulŭ Neusse, după ce a fostŭ avisatŭ sĕ-şĭ dea demisiunea ca mareşalŭ. Elŭ a fostŭ aflatŭ cu gâtulŭ tăiatŭ, peptulŭ lui sângera de mai multe împunsăturĭ de pumnalŭ.

CONVOCARE.

Conformŭ § 9 şi 26 lit. b) din „Statutele Reuniunei" convocŭ adunarea generală a Reuniunei învĕţătorilorŭ gr. or. românĭ din tractulŭ Lipovei, la şedinţa ordinară pe 2/14 Augustŭ a. c. în localitatea scólei greco orientale române din Lipova.

Obiectele pertractânde în adunarea generală suntŭ cele prescrise în § 11 din „Statute," ér ordinea pertractării este următórea: 1) La 8 óre înainte de amédĭ deschiderea şedinţei. 2) Eventualele salutaţiunĭ. 3) Alegerea unei comisiunĭ pentru înscrierea de membri şi incassarea tacselorŭ. 4) Raportulŭ comitetului. 5) Raportulŭ cassarului. 6. Raportulŭ bibliotecarului. 7) Alegerea unei comisiunĭ pentru censurarea raportelorŭ. 8) Cetirea disertaţiunilorŭ. — După amédĭ: 9) Deschiderea şedinţei la 4 óre cu continuarea cetirei disertaţiunilorŭ. 10) Raportulŭ comisiunilorŭ. 11) Propunerĭ diverse. 12) Restaurarea oficialilorŭ şi a comitetului reuniunei. 13) Deciderea loculuĭ şi timpului ţinerei adunărei generale viitóre. 14) Alegerea unei comisiunĭ pentru autenticarea protocolului. 15) Inchiderea şedinţii.

Din şedinţa comitetului reuniunei ţinută la 16/28 Iuliu a. c. în opidulŭ Lipovei. *Blasiu Codreanu* I. v. preşedinte alŭ reuniunei.

NECROLOGŬ.

Servianŭ Popoviciu Barcianu, jude în pens, dela tabla reg. din Mureşŭ-Oşorheiu, după grele şi îndelungate suferinţe adormi în Domnulŭ la 21 Iulie (2 Aug.) a. c. în vêrstă de 68, anĭ consacrată familiei şi chemării sale. Rĕmăşiţele pămêntescĭ se vorŭ ridica din casa părintéscă în Reşinarĭ şi se vorŭ înmormênta Sâmbătă la 23 Iulie (4 Aug.) a. c. la 3 óre d. a. Cu inima înfrântă de durere aducemŭ acésta la cunoscinţa tuturor rudeniilorŭ şi amicilorŭ rĕposatului.

Reşinarĭ, 22 Iulie (3 Aug.) 1888.

Elena P. Barcianu născ. *de Iuga,* ca soţiă. *Ana věd. I. Brote,* ca soră. *Iustina Olariu* născ. *Barcianu, Constantinŭ, Elena* şi *Aurelŭ,* ca fii. *Dr. N. Olariu,* ca ginere. *Iosefina C. Barcianu* născ. *Peia, Henrietta A. Barcianu* născ. *Wieser,* ca norori. *Zamfira de Iuga,* ca sócră. *Ioanŭ de Iuga, Dimitrie de Iuga, Nicolae B. Popp,* ca cumnaţĭ. *Stanca P. Barcianu* născ. *Cioranŭ, Carolina N. B. Popp,* născ. *de Iuga,* ca cumnate. *Delia, Liviu* şi *Elvira Olariu, Tiberia C. Barcianu,* ca nepoţĭ şi nepóte.

Cursulŭ la bursa de Viena

din 8 Augustŭ st. n. 1888.

Renta de aurŭ 4%	101.45
Renta de hârtiă 5%	91.—
Imprumutulŭ căiloru ferate ungare	150.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune)	98.70
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune)	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune)	114.
Bonurĭ rurale ungare	105.10
Bonurĭ cu clasa de sortare	105.10
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timişŭ	104.80
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.80
Bonurĭ rurale transilvane	104.40
Bonurĭ croato-slavone	104.—
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescu	100.50
Imprumutulu cu premiulŭ ungurescŭ	131.—
Losurile pentru regularea Tisei şi Seghedinului	125.—
Renta de hârtiă austriacă	81.80
Renta de argintŭ austriacă	82.65
Renta de aurŭ austriacă	111.30
Losurĭ din 1860	138.60
Acţiunile băncei austro-ungare	866.—
Acţiunile băncei de creditŭ ungur.	308.25
Acţiunile băncei de creditŭ austr.	315.10
Galbeni împĕrătescĭ	5.81
Napoleon-d'orĭ	9.78
Mărcĭ 100 imp. germane	60.32½
Londra 10 Livres sterlinge	123.55

Editorŭ şi Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureşianu.

---

pe bătulŭ sĕu. Pĕrulŭ lui, cam de multŭ netunsŭ, şi barba nerasă crescuseră neregulatŭ şi-i dedeau o apariţiune ce'ţĭ deştepta compătimirea. Cum ne vĕḑu intrândŭ aşa mulţĭ, se sculă, se uită la noi mai cu curiositate, mai cu sfială, éră unŭ clericŭ îi şi vorbi cam aşa:

„Pré stimate domnule profesorŭ! Chiar audimŭ, că Dumnedeu te-a adusŭ în ţera nóstră, în institutulŭ nostru. Amŭ auditŭ apoi şi aceea şi scimŭ, cine şi ce bărbatŭ distinsŭ şi preţuitŭ alŭ naţiunei nóstre eştĭ d-ta. Permite-ne decĭ, te rugămu, sĕ-ţĭ aducemŭ şi sĕ-ţĭ esprimămŭ noi şi prin noi întregulŭ gremiu seminarialŭ de aicĭ, cele mai sincere şi mai respectuóse salutărĭ de bună venire în mijloculŭ nostru. Domnul sĕ te ţină mulţĭ anĭ!" —

Smolita şi topita faţă a bietului Pumnulŭ deveni palidă, apoi mai privindŭ preste toţĭ tinerii alumnĭ — póte bietulŭ aducêndu-şĭ aminte de elevii sĕi dela Blaşiu — par'că se învioşi, căpĕtă o espresiune, cum aşŭ ḑice, de mulţămire, ochii sĕi negrii, afundaţĭ de pătimire în capu-i anticŭ-romanŭ, deveniră lucitorĭ şi ştergêndu-şĭ pe încetulŭ înalta-i frunte, dise rarŭ şi ceva apăsatŭ ceea ce-i vedĭ emoţiunea internă:

— „Mulţamŭ, domnilorŭ, mulţamŭ! — sunteţĭ bunĭ: — déră eu sum — într'o stare".... aicĭ îi vibră glasulŭ.... „mulţamŭ, domnilorŭ, mulţamŭ!...."

Cunoscurămŭ, că trebuia sĕ contenimŭ; ne închinarămŭ profundŭ şi bravii mei co-alumnĭ se depărtară, rĕmăindŭ numai eu.

— „Ce tinerĭ bravĭ", ḑise Pumnulŭ, încă totŭ în chipulŭ mişcatŭ anteriorŭ, „Dumnedeu sĕ-i ţină!"

— „Ah, domnule profesorŭ," replicaiu eu, „suntŭ lucrurĭ, carĭ inspiréză, silescŭ..."

„Mulţamŭ, mulţamŭ!" mĕ opri bietulŭ Pumnulŭ a fini ceea ce voiamŭ sĕ-i spunŭ. Luaiu de grabă o hârtiă şi scriseiu pe dênsa aşa: „Domnule Alecu! profesorulŭ Pumnulŭ e la mine, chiar acum a sositŭ!" — P. Eşliu şi o dĕduiu unui servitorŭ, sĕ o ducă câtŭ mai curêndŭ la Alecu Hurmuzachi. Intorsŭ în chiliă, se aduse şi cina, în timpulŭ căreia Pumnulŭ îmĭ povesti în trăsăturĭ generale păţaniile sale.

(Va urma.)

---

*) De a treia carte de aritmetică se ţine şi Geometria, care se deosebesce de tóte câte le cunoscŭ numai prin procedeulŭ, recomandatŭ şi de H. Spencer ca celŭ mai naturalŭ, de a da copiilorŭ ideiă de corpŭ, faţă, liniă etc. servindu-ne de corpurile geometrice, procedeu pe deplinŭ desvoltatŭ de d. autorŭ în „Indreptarulŭ teoreticŭ şi practicŭ pentru invĕţămêntulŭ intuitivŭ. **V. G. D.**

CONCURSU.

Pentru postulŭ de învĕţătóre la scóla rom. gr. cath. de fetiţe în Teuşiu, com. Albei inferióre, prin acésta se escrie concursŭ până *la 20 Augustŭ st. n.* cu următórele emolumente:

1) 360 fl. v. a. solvindĭ în rate lunare anticipative din cassa oisericei.

2) 40 fl. v. a. pentru procurarea lemnelorŭ de încăldĭtŭ atâtŭ a scólei câtŭ şi a învĕţătoresei — afară de aceea se vorŭ mai da spesele ce vorŭ fi de lipsă pentru tăiarea lemnelorŭ şi pentru facerea focului în şcólă şi pentru curăţirea ei în timpulŭ iernei.

3) Cuartirŭ în edificiulŭ scólei cu 3 încăperĭ provĕdute cu mobile: patŭ, quadrupŭ, castenŭ, masă şi 5 scaune, dedesuptŭ pivniţă, unŭ şoproнŭ pentru conservarea lemnelorŭ şi grădină de legumĭ aparţinĕtóre.

Concurentele de confesiunea gr. cath. vorŭ avé de a-şĭ aşterne suplicele concursualĭ până la terminulŭ suprafiptŭ la oficiulŭ parochialŭ gr. cath. în Teuşiu (Tovis) adjustate cu carte de botezŭ, cu atestate despre absolvarea cursului preparandialŭ în vre unŭ institutŭ publicŭ, despre depunerea esamenului de cualificaţiune şi ocupaţiunea de până acuma.

Teuşiu, 7 Augustŭ 1888.

In numele comitetului scolasticŭ:

Gregoriu Serbu,
parochu.

115.2—1

Rugăm pe d-nii abonaţĭ ca la reînoirea prenumeraţiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ şi numerii de pe fâşia sub care au primitŭ diarulŭ nostru până acuma.

Sosirea şi plecarea trenurilorŭ şi postelorŭ în Braşovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Braşovŭ la Pesta:

Trenulŭ de persóne Nr. 307: 7 óre 10 de minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 óre 10 minute diminéţa.

2. Dela Braşovŭ la Bucuresci:

Trenulŭ acceleratŭ Nr. 302: 5 óre 37 minute diminéţa.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 318: 1 óră 55 minute după amédĭ.

II. Sosirea trenurilorŭ:

1. Dela Pesta la Braşovŭ:

Trenulŭ de persóne Nr. 308: 9 óre 46 minute înainte de amédĭ
Trenulŭ mixtŭ Nr. 316: 9 óre 52 minute séra.

2. Dela Bucuresci la Braşovŭ:

Trenulŭ mixtŭ Nr. 317: 2 óre 32 minute după amédĭ.
Trenulŭ acceleratŭ Nr. 301: 10 óre 12 minute séra.

A. Plecarea postelorŭ:

a) Dela Braşovŭ la *Reşnovŭ-Zernescĭ-Branŭ*: 12 óre 30 m. după amédĭ
b) „ „ „ *Zizinŭ*: 4 óre după amédĭ.
c) „ „ în *Secuime* [S. Georgĭ]: 1 óră 30 minute nóptea.
d) „ „ la *Făgăraşŭ*: 4 óre diminéţa.
e) „ „ la *Săcele*: 4 óre diminéţa.

B. Sosirea postelorŭ:

a) Dela *Reşnovŭ-Zernescĭ-Branŭ* la Braşovŭ: 10 óre înainte de amédĭ.
b) „ *Zizinŭ* la Braşovŭ: 9 óre a. m.
c) Din *Secuime* la Braşovŭ: 6 óre séra.
d) „ *Făgăraşŭ* la Braşovŭ: 2 óre diminéţa.
e) „ *Săcele* la Braşovŭ: 6 óre 30 minute séra.